

Mari Karmen Oñate

*Soralyze,
Gipuzkoa*

Aurkibidea

Biografia

Sologoen indarretxean bizi izandakoa. Umetatik lotura handia izan zuen ibaiarekin. Deba ibaiaren inguruko ahozko ondarea biltzeko proiekturako egin zitzaion elkarrizketa.

Zintak

SOR-107

- **Proiektua:** Deba ibaiaren inguruko ahozko ondarea

- **Elkarrizketatzailea(k):** Ginea, Leire - Guenetxea, Tere
- **Data:** 2016-07-19
- **Iraupena:** 24 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Unamuno, Arianne

Pasarteak

1. Indar-etxeko hiru makinak

- **Erref:** SOR-107/001
- **Iraupena:** 0:00:38. **Hasi:** 00:00:00. **Bukatu:** 00:00:38
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Eraikuntzak eta azpiegiturak

Laburpena:

Izen-abizenak. Indar-etxean bizi izan da. Urari begira bizi ziren; uholdeetan beldurrez egoten ziren eta ura asko jeisten zenean, argindarrrik gabe. Hiru makina zeuden: bik ibaitik hartzen zuten ura eta besteak, Osumatik eta Agirrebeiztegitik zetorrena.

2. Uholdeen ostean ezkailuak

- **Erref:** SOR-107/002
- **Iraupena:** 0:00:33. **Hasi:** 00:00:38. **Bukatu:** 00:01:11
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Mendia eta hondartza » Errekako arrantza eta ehiza

Laburpena:

Etxekoek bakoitzak beren tresnak zituzten ibairako. Uholdeen ostean ezkailuak hartzen zituzten, aita hamarretakoan jateko.

3. Sologoengo indar-etxea

- **Erref:** SOR-107/003
- **Iraupena:** 0:01:58. **Hasi:** 00:01:11. **Bukatu:** 00:03:09
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Eraikuntzak eta azpiegiturak

Laburpena:

Sologoengo indar-etxeak kainoi fabrikara ematen zuen indarra. Tarteka tximistak sartzen ziren makinara eta sutea eragiten zuten. Aitak mantenu-lanak egiten zituen, beste batzuekin txandaka. Gau guztia makinetan pasatzen zuen, zaintzan. Salazar, Etxaniz, Agustin Elizburu... izan ziren hango langileak. Gau eta egun zaintzen zen indar-etxea. Mari Karmen goiko pisuan bizi zen etxeokekin.

4. Makinak eta ingurua

- **Erref:** SOR-107/004
- **Iraupena:** 0:02:16. **Hasi:** 00:03:09. **Bukatu:** 00:05:25
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Eraikuntzak eta azpiegiturak

Laburpena:

Makina artetik satzen ziren etxera. Bazen aska bat han eta arrantzatutako arrain eta karramarroak edukitzen zituzten. Makinen inguruan baranda zegoen eta han jartzen zuten arropa lehortzen gauez, haize epela botatzen baitzuten makinek. Makinak geratu zituztenean, hogeita bost urte inguru zituen. Hiru familia bizi izan ziren bertan.

5. Egurrezko zubia Sologoen parean

- **Erref:** SOR-107/005
- **Iraupena:** 0:01:47. **Hasi:** 00:05:25. **Bukatu:** 00:07:12
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Eraikuntzak eta azpiegiturak

Laburpena:

Ibaira jeisteko bidea egina zuten. Zubia zegoen beste aldera; egurrezkoa zen eta balantzaka pasatu behar izaten zen. 1953ko uholdeek eraman zuten.

6. Kanalean zehar Osintxuraino

- **Erref:** SOR-107/006
- **Iraupena:** 0:01:41. **Hasi:** 00:07:12. **Bukatu:** 00:08:53
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Bainuak, errekek eta uretako jolasak
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Eraikuntzak eta azpiegiturak

Laburpena:

Egun guztia ibaian pasatzen zuten: arrantzan, jolasean, harrien azpian ezkutatutako arrainak hartzen... Kanala husten zutenean garbitzeko, tunelaren azpitik Osintxuraino joaten ziren.

7. Irukurutzeta ingurua

- **Erref:** SOR-107/007
- **Iraupena:** 0:01:52. **Hasi:** 00:08:53. **Bukatu:** 00:10:45
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Bainuak, errekek eta uretako jolasak

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Kanpoko jendearekin harremana

Laburpena:

Txikienak Irukurutzetara joaten ziren bainua hartzera eta ume nagusienak Olara. Ijitoak etortzen ziren Irukurutzetara eta zumea batzen zuten zestoak egiteko. Istripuak sahiesteagatik eta errepidea hobetzeagatik, Irukurutzetako eremuari zatia kendu zioten.

8. Argindar kableekin arrantzan

- **Erref:** SOR-107/008
- **Iraupena:** 0:01:55. **Hasi:** 00:10:45. **Bukatu:** 00:12:40
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Mendia eta hondartza » Errekako arrantza eta ehiza
- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa eta oinetakoak

Laburpena:

Ibaian arropa zaharrekin ibiltzen ziren. Ibairako oinetakoak eta kalerakoak izaten zituzten. Entzuna du angula handi xamarrek Irukurutzeta alderaino heltzen zirela, ura oso garbia zelako. Argindarrezko kablea uretan sartu, arrainak hil eta batu egiten zituzten batzuek.

9. Ibaia leku segurua zen umeentzat

- **Erref:** SOR-107/009
- **Iraupena:** 0:01:30. **Hasi:** 00:12:40. **Bukatu:** 00:14:10
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Bainuak, errekak eta uretako jolasak

Laburpena:

Mari Karmen anaiekin asko ibiltzen zen baina mutilak gehiago ibiltzen ziren ibaian. Anaia izandako susto bat kontatzen du. Ama ez zen arduratzen umeak ibaian zebiltzalako, erabat arrunta zen. Leku segurua zen denentzat.

10. Ibaia hondamendia

- **Erref:** SOR-107/010
- **Iraupena:** 0:01:34. **Hasi:** 00:14:10. **Bukatu:** 00:15:44
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Natura » Ingurugiroa

Laburpena:

Ibaia kutsatu zenekoa. Goragotik etorri zen; ibaiko bazter guztiak arrainez bete ziren. Izugarrizko hondamendia izan zen.

11. Txurrukeneko jaiak Arantzazu egunean

- **Erref:** SOR-107/012
- **Iraupena:** 0:01:48. **Hasi:** 00:16:32. **Bukatu:** 00:18:20
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Auzoko ospakizunak

Laburpena:

Txurrukeneko jaiak. Arantzazu egunean ospatzen ziren. Txoznak ipintzen zituzten garajeetan; zezena ere izan zen behin, Sologoeneko soroan. Musika izaten zen ibaiaren ondo-ondoan. Mari Karmenek hamasei-hamazazpi urte izango zituen.

12. Salazar eta Mujika, ibaian nagusi

- **Erref:** SOR-107/014
- **Iraupena:** 0:01:57. **Hasi:** 00:19:14. **Bukatu:** 00:21:11
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Mendia eta hondartza » Errekako arrantza eta ehiza

Laburpena:

Salazar eta Jose Antonio Mujikak urpean demasak egiten zituzten. Salazar beti ibaian ibiltzen zen: arpoiak eta bestelako tresna asko zituen. Berak irakatsi zion igerian egiten. Jose Antonio Mujika Erleiko indar-etxean bizi zen.

13. Bost indar-etxe herrian

- **Erref:** SOR-107/017
- **Iraupena:** 0:01:55. **Hasi:** 00:22:05. **Bukatu:** 00:24:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Eraikuntzak eta azpiegiturak

Laburpena:

Bi makina zeuden ibaiko urarekin, turbina handiekin. Sologoen, Erlei, Sagar Erreka, Malmero eta Ansola ziren herriko indar-etxeak.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.
2025-11-13

CC-by-sa | Ahotsak.eus
Badihardugu Euskara Elkartea
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com